

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/534/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814212248
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7814212248.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, vo veci žalobkyne U. T., Y., T.. R. XX, proti žalovanej PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 5C/183/2014-71 z 12.6.2015 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o odložení vykonateľnosti rozsudku Stáleho arbitrážneho súdu z 13.5.2013 do právoplatnosti skončenia konania 5C/183/2014.

Z r u š u j e rozsudok v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa (ďalej len súd) zrušil rozsudok Stáleho arbitrážneho súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline, so sídlom v Žiline, Vojtecha Tvrdeho 21, RK-PC-1111/13-EK z 13.5.2013, v právnej veci žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, proti žalovanej Angelike Urbanovej, nar. 12. 8. 1973, o zaplatenie 2 628,92 eur s prísl., dňom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a odložil vykonateľnosť rozsudku Stáleho arbitrážneho súdu z 13.5.2013 do právoplatného skončenia konania sp. zn. 5C/183/2014, vedeného na súde. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení rozsudku o. i. uviedol, čoho sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala a čím ju odôvodnila, že napadnutý rozhodcovský rozsudok jej bol doručený 17.12.2014, právoplatnosť nadobudol 17.12.2014 a vykonateľnosť 23.12.2014, že bol vydaný na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300042483, ktorú uzavrela žalobkyňa 24.10.2011, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1 500.- eur. Má za to, že zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné posudzovať podľa právnych noriem spotrebiteľského práva a rovnako aj rozhodcovskú zmluvu, pretože svojím obsahom a významom priamo nadväzuje na zmluvu o revolvingovom úvere tak, ako to vyplýva z bodu 3 rozhodcovskej zmluvy, že obidve zmluvy je potrebné v ich vzájomnej súvislosti posúdiť v súlade s § 52 až 54 O. z.. Poukázala na to, že neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., že ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred na predtlačenom formulári a namietala možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom ustanovenú v bode 3 a 5 rozhodcovskej zmluvy, ktorá je iba zdanlivá, pretože v drvivej väčšine prípadov určuje spôsob riešenia prípadného sporu a v prípade rozhodcovského konania aj osobu rozhodcu. Je toho názoru, že ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku SR upravujúce režim spotrebiteľských zmlúv je nevyhnutné využívať Smernicu Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a poukázala na čl. 3/1, 3/2 Smernice, čl.1, písm. q/ Rozhodcovská doložka uvedená v bodoch 3 a 5 Rozhodcovskej zmluvy umožňujúca výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Zmluvné dojednania obsiahnuté v

bodoch 3 a 5 Rozhodcovskej zmluvy spĺňajú podmienky tak z pohľadu ustanovení § 53, 54 O. z., ako aj z pohľadu Smernice č. 93/13/EHS, aby boli kvalifikované ako nekalé a teda ako absolútne neplatné. Za neprijateľnú podmienku v individuálne nedojednávanej Rozhodcovskej zmluve považuje aj dojednanie vyžadujúce od nej ako spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom - žalovanou riešila v rozhodcovskom konaní pred rozhodcom, ktorého sídlo je neprijateľne vzdialené od jej bydliska. Pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, vzťah sa považuje za fakticky nerovný, nevyvážený, nemožno mať žiadne pochybnosti, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.

Uviedol, ako sa k žalobe vyjadril žalovaný, ktorý navrhoval žalobu v celom rozsahu zamietnuť, ktorý poukázal formuláciu čl. 3 rozhodcovskej zmluvy, že z jej obsahu je zrejmé, že aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, že z právnej úpravy vyplýva, že neprijateľná podmienka je neplatná, pričom ide o neplatnosť absolútnu. Ak však sa má prijateľnosť či neprijateľnosť spájať so začatím rozhodcovského konania podľa toho, kto je žalobca, potom nemôže ísť o neplatnosť absolútnu. K výberu rozhodcu, resp. fóra, kde sa spor bude riešiť, dochádza až pri podaní žaloby, že tento výber robí strana podávajúca žalobu. Obe zmluvné strany majú rovnaké práva a povinnosti a nie je možné hovoriť o žiadnej nerovnováhe, že žalobkyňa sa rozhodla zmluvu uzavrieť, hoci z nej jednoznačne vyplýva, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, že rozhodcovská zmluva predstavuje individuálnu dohodu, ktorá nie je /resp. nebola/ podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, že poukázal na § 53 ods.2 O. z. (jeho znenie citoval) a uviedol, že rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, že spĺňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto neprijateľnou podmienkou, že z hľadiska účinkov rozhodcovskej zmluvy a samotného rozhodcovského konania, poukázal tiež na to, že spotrebiteľovi poskytuje minimálne rovnaký a niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práv, ako je tomu pri konaní pred súdom, že rozhodcovská zmluva neobsahuje žiadnu neprijateľnú podmienku a ani sama takouto podmienkou nie je.

Konštatoval, že pojednával v neprítomnosti žalovaného, v zmysle § 101 ods.2 O.s.p., že vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci: zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej 24.10.2011, č. zmluvy 83000424483 zistil, že bola uzavretá medzi veriteľom PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. Bratislava a žalobkyňou, že na základe nej bol poskytnutý žalobkyňi revolvingový úver vo výške 1 500.- eur, výška mesačnej splátky 80,37 eur a počet pravidelných mesačných splátok bol dohodnutý v rozsahu 42 splátok a uviedol, čo zistil z pripojeného rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu Victoria legal arbiter, s.r.o.. Citoval znenie § 40 ods.1,2 písm. j/, § 41 ods.1 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v znení neskorších predpisov a uzavrel, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote, čo vyplynulo z pripojenej obálky, že žalobkyňa rozhodcovský rozsudok prevzala 17.12.2014 a žalobu podala 30.12.2014. Konštatoval, že dôvodom pre podanie žaloby je návrh na zrušenie rozsudku rozhodcovského súdu s poukazom na existujúcu rozhodcovskú doložku, obsiahnutú v obchodných podmienkach, tvoriacich súčasť zmluvy o revolvingovom úvere, že nepochybne sa jedná o zmluvu o revolvingovom úvere spotrebiteľskú, pretože dodávateľom bol PROFÍ CREDIT Slovakia, ktorá konala v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom bola žalobkyňa, ktorá bola fyzickou osobou, nepodnikateľom. Z toho dôvodu v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach a príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka musí prihliadnuť na obsah ustanovení v zmluve a tiež v obchodných podmienkach, ktoré mohli spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ďalej citoval znenie § 52 ods.1,2,3, § 53 ods.1,4, § 54 ods.1 O. z. a uviedol, že rozhodcovské konanie umožňuje alternatívnym spôsobom riešiť niektoré majetkové spory, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti posudzuje platnosť alebo neplatnosť rozhodcovskej doložky vo vzťahu k ustanoveniam zákona zakotvujúcim ochranu spotrebiteľa. V prípade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je potrebné posudzovať rozhodcovskú doložku aj v súvislosti a následne vydaným rozhodcovským rozsudkom, že pokiaľ takáto doložka obsahuje klauzulu zneužívajúcu a poškodzujúcu spotrebiteľa z hľadiska uplatnenia jeho hmotnoprávných nárokov, nie je realizovateľná. Dohodu o rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve je možné pripustiť za predpokladu, že podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky účastníkom garantujú spravodlivé konanie a rovnaké zaobchádzanie. Posudzoval z uvedeného hľadiska uvedenú rozhodcovskú doložku, z ktorej doložky bez akýchkoľvek pochybností vyplýva jednoznačné riešenie prípadného majetkového sporu prostredníctvom Slovenského arbitrážneho súdu, pričom táto doložka neumožňuje za daných okolností voľbu iného ako rozhodcovského súdu. Navyiac z tejto klauzuly vyplýva, že spotrebiteľ je týmto rozhodnutím viazaný, pretože ide o rozhodnutie konečné a záväzné. Z uvedených obchodných podmienok nevyplýva nijaká možnosť pre spotrebiteľa využiť svoje právo pre uplatnenie nároku z

majetkového sporu na všeobecnom súde. Žalobkyňa v prípade zakotvenia rozhodcovskej doložky do úverových podmienok nemala žiadnu možnosť individuálne dojednať podmienky obsiahnuté vo formulárovej zmluve a v obchodných podmienkach a z toho teda vyplýva, že je žalobkyňa v značnej nerovnováhe vo vzťahu k dodávateľovi pri uplatňovaní svojich práv. Neprijateľnosť z rozhodcovskej doložky spočíva v tom, že dodávateľ určil spôsob prejednávania prípadného majetkového sporu tak, že spotrebiteľovi bolo zamedzené brániť sa pred všeobecným súdom. Takýmto spôsobom určený a vybraný rozhodcovský súd nemôže založiť legitimitu pre rozhodovanie o veci a preto rozhodcovskú doložku súd hodnotí ako neprijateľnú doložku a teda absolútne neplatnú. Výkon práv a povinností z takejto doložky je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Skúmal, či sú dané zákonné dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods.1 zákona č. 244/2002 Z. z. V tomto prípade je zrejmé, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy o ochrane práv spotrebiteľa, z toho dôvodu je zákonný dôvod pre rozhodovanie o zrušení rozhodcovského rozsudku. Z týchto dôvodov vyhovel žalobe a rozhodcovský rozsudok zrušil.

Konštatoval, že žalobkyňa súčasne požiadala v zmysle § 40 ods.2 cit. zákona, aby odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, na základe čoho odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, aby nedochádzalo k finančnej ujme na strane žalobkyne, až do právoplatného skončenia predmetnej veci. O trovách konania rozhodol v zmysle 142 ods.1 O. s. p. a účastníkom nepriznal náhradu trov konania, pretože žalovaný v konaní nemal úspech a žalobkyňa si žiadne trovy neuplatnila.

Rozsudok napadol včas, v celom rozsahu podaným odvolaním žalovaný, ktorý citoval z odôvodnenia rozsudku, že súd rozhodcovskú doložku hodnotí ako neprijateľnú, teda absolútne neplatnú. Tento záver zdôvodnil tým, že z rozhodcovskej doložky má vyplývať riešenie sporov len prostredníctvom Slovenského arbitrážneho súdu, doložky neumožňuje voľbu iného ako rozhodcovského súdu, žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť jej uzavretie, ďalej že jej dojednanie v obchodných podmienkach má za následok, že žalobkyňa je v značnej nerovnováhe pri uplatňovaní svojich práv. Odvolanie odôvodnil nasledovne: podľa § 205 ods. písm. a) O.s.p. tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. O.s.p., podľa § 205 ods.2 písm. c) O.s.p., podľa § 205 ods.2 písm. d) O.s.p., podľa § 205 ods.2 písm. f) O.s.p.

„Žalobca“ (zrejme žalovaný, pozn. odv. súdu) napáda rozsudok z dôvodu, nakoľko súd sa nezaoberal a ani v odôvodnení rozsudku nevyporiadal s vyjadrením žalovaného k podanej žalobe práve v tých častiach vyjadrenia, ktoré sa týkajú dôvodov vydaného rozhodnutia. V dôsledku toho tak nie je z rozsudku zrejmé, či súd postupoval v zmysle zákona a ako vyhodnotil aj vyjadrenie žalovaného, a vyporiadal v kontexte dôkazov a pri právnom posúdení celej veci. Vo svojom vyjadrení osobitne poukázal na konkrétne ustanovenia uzavretej rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorých žalobkyňa nemala povinnosť uzavrieť predmetnú rozhodcovskú zmluvu (bod 1), ďalej že rozhodcovská zmluva obsahuje ustanovenia o alternatívnosti rozhodcovského konania či ustanovenie o možnosti aj dodatočne od uzavretej rozhodcovskej zmluvy odstúpiť. Z napadnutého rozsudku však nevyplýva nielen to, ako súd uvedené vyhodnotil, ale ani dôvod pre ktorý prijal závery odporujúce samotnej rozhodcovskej zmluve. Citujúc § 157 ods.2 O. s. p. uviedol, že prepisovanie vyjadrení účastníkov konania nie je splnením povinnosti súdu stručne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. V rozsudku chýbajú preukázané skutočnosti vo vzťahu k jednotlivým ustanoveniam rozhodcovskej zmluvy, právne posúdenie zo strany súdu a spôsob akým sa súd vporiadal s vyjadrením žalovaného. Vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 71/97, sp. zn. III. ÚS 64/2000, sp. zn. IV. ÚS 77/02 a sp. zn. II. ÚS 249/04, sp. zn. III. 119/03 alebo sp. zn. IV. ÚS 115/03 tvrdí, že relevantnosť argumentu znamená pritom jeho vecnú súvislosť s meritom prejednávanej veci, nie to či ide o po obsahovej stránke v konečnom dôsledku pôjde o dôvodný argument. Nakoľko však súd ohľadne jeho vyjadrenia ani len neskonštatoval, že by išlo o vyjadrenie nedôvodné či vecne nesúvisiace, potom je nezistiteľné nielen to, ako ho vôbec posúdil, ale či tak vôbec spravil. Práve v tom spočíva odňatie možnosti konať pred súdom, pretože súd takto koná v rozpore s § 157 O. s. p. a neumožňuje tak účastníkovi konania (žalovanému) ani napadnúť postup, akým bolo rozhodnuté, jeho vyjadrenie posúdené a či je takýto postup v súlade so zákonom. Napadol rozsudok aj z dôvodu, kedy závery súdu odporujú uzavretej rozhodcovskej zmluve a teda medzi preukázaným skutkovým stavom a závermi súdu sú nezlučiteľné rozdiely. Na jednej strane súd uvádza, že žalobkyňa musela rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, lebo bola súčasťou obchodných podmienok. Rozhodcovská zmluva pritom ani súčasťou žiadnych obchodných podmienok nebola, a ani nemusela byť uzavretá respektíve z vôle spotrebiteľa mohlo dôjsť k jej zániku. Podporne poukázal napríklad na rozhodnutie (ohľadne rovnakej rozhodcovskej zmluvy) Krajského súdu v Nitre vo veci sp. zn. 25CoE/22/2014 z ktorého citoval. Na obdobný rozpor medzi rozsudkom a obsahom spisu ako je označený vyššie je

možné poukázať aj pri závere súdu, kedy rozhodcovská zmluva má znemožňovať riešenie veci pred všeobecným súdom. Rozhodcovská zmluva obsahuje v bode 4 ust., ktorého znenie uviedol. Súd toto ustanovenie podľa rozsudku vôbec nevyhodnotil, neuviedol prečo naň neprihliada a teda prečo obstoí jeho vlastný záver. Zákonná úprava účinná v čase, kedy došlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy (a aj súčasná úprava podľa zákona č. 335/2014) pritom určovali a určujú, že rozhodcovská zmluva má obsahovať ustanovenie o možnosti voľby medzi všeobecným a arbitrážnym súdom. Možnosť voľby, kde bude spor riešená, patrí žalobcovi. Taktó oprávneným subjektom nie je zo zákona spotrebiteľ ani vtedy, ak je žalovaným. Vyššie uvedené pritom potvrdzuje aj súdna prax, kedy napr. Krajský súd v Žiline v uznesení sp. zn. 8CoE/4/2014 z 31.1. 2014. Súd pri rozhodovaní sa žiadnym spôsobom nevyporiadal ani s tvrdením žalovaného o tom, že rozhodcovská zmluva nemá takú právnu povahu, ktorá by umožňovala jej posúdenie ako neprijateľnej podmienky. Pri posúdení rozhodcovskej zmluvy, jej povahy a dôsledkov súd vychádzal z predpokladu, že nejde o individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku. Túto skutočnosť súd v rozsudku vôbec nehodnotil a nevysvetlil, na základe ktorého zákonného ustanovenia dospel k opaku (teda k záveru o individuálne nedohodnutej povahe rozhodcovskej zmluvy, keďže uvádza že ide o neprijateľnú podmienku).

Pre posúdenie individuálnej povahy rozhodcovskej zmluvy je jednak dôležité, aký význam má tento pojem v právnom poriadku, aké skutočnosti boli v tomto smere preukázané a aký význam majú tieto skutočnosti po právnej stránke. Súd sa výkladom pojmu „individuálne dohodnutý“ nezaoberal. Pojem „individuálny“ v pomeroch spotrebiteľského práva znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal. Teda ho nebude zaväzovať na základe jeho vlastného rozhodnutia a toto rozhodnutie nemá vplyv na možnosť uzavrieť (v tomto prípade) úverovú zmluvu za takých podmienok, ako keby podmienku akceptoval. V tejto súvislosti dáva „oprávnený“ do pozornosti názor prezentovaný v právnej doktríne (napríklad Štandardné zmluvy, vydavateľstvo Aleš Čeněk, s. r. o.). Pojem individuálne dojednaný je možné zovšeobecniť tak, že ide o každé také ustanovenie, ktoré nielen naformuloval spotrebiteľ, ale predovšetkým také ustanovenie, ktoré síce vopred pripravil dodávateľ, ale spotrebiteľ mal reálnu možnosť ho neprijať, odmietnuť či anulovať bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, jej neuzavretia a pod. To potvrdzuje aj vyššie spomenuté uznesenie Krajského súdu v Nitre.

V pomeroch posudzovanej veci poukázal na dve základné oprávnenia resp, možnosti žalobkyne vo vzťahu k ovplyvneniu toho, či rozhodcovská zmluva vznikne, eventuálne či dôjde k jej zrušeniu. Práve možnosť dodatočného odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy sa z pohľadu vyššie uvedeného definovania pojmu „individuálny“ javí ako základný fakt, ktoré neguje závery súdu. Rozhodcovská zmluva totiž nevznikla za stavu, kedy by spotrebiteľ nemal informáciu, že ju prijať nemusí. Táto informácia sa uvádzala hneď v popredí textu rozhodcovskej zmluvy, teda aj z hľadiska transparentnosti danej informácie nie je možné konštatovať deficit informovanosti na strane spotrebiteľa. Navyiac, keď v danom čase bol informovaný o tom, čo uzavretie danej zmluvy má za následok. Prítom v spojení s informáciou pre rozhodovanie o prijatí rozhodcovskej zmluvy je podstatné prehlásenie veriteľa, že existencia rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou vzniku úverovej zmluvy, informovanie o tom, čo rozhodcovské konanie je (hoci právna úprava takúto požiadavku na veriteľa neurčila a preto posudzovanie tejto okolnosti exekučným súdom na „tarchu“ oprávneného odporuje princípu ukladania povinností na základe jednoznačne formulovanej právnej normy, viď 51. 13 Ústavy SR). Zároveň existencia rozhodcovskej zmluvy neskončila ani následne, kedy si žalobkyňa v lehote 14 dní (jej dĺžka je rovnocenná, ako s lehotami definovanými v zákone pre možnosť odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo vrátenie tovaru kúpeného na diaľku a pod.) mohla uzavretie rozhodcovskej zmluvy dodatočne prehodnotiť. V súvislosti s rozhodcovskou zmluvou žalovaný na základe vyššie uvedeného tvrdí, že ide o individuálny právny úkon. K uzavretiu došlo v súvislosti so zmluvným vzťahom zo zmluvy o revolvingovom úvere. Nešlo ale o predpoklad alebo o podmienku vzniku úverového vzťahu, čo jednoznačne vyplýva nielen z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, ale aj z právnych dôsledkov a účinkov jej bodu 7. Individuálnosť rozhodcovskej zmluvy je daná nielen tým, že zmluvné strany uzatvárajú rozhodcovskú zmluvu ako samostatný úkon a na osobitnej listine. Predovšetkým vyplýva z obsahu rozhodcovskej zmluvy, z okolností jej vzniku, trvania a možného jednostranného ukončenia. Poukázal na bod 2 a 7. rozhodcovskej zmluvy a uviedol, že ak by dlžník odstúpil od rozhodcovskej zmluvy, nemalo by to za následok zánik úverovej zmluvy a povinnosť ihneď vrátiť úver. Odstúpenie je jednostranný úkon, teda jeho vykonanie či účinky oprávnený - veriteľ (ako druhá zmluvná strana) ovplyvniť nemôže. Ak sa totiž dlžník rozhodne od zmluvy odstúpiť, potom dorúčením odstúpenia do sféry veriteľa (v tomto

konaní povinný) rozhodcovská zmluva zanikne. Uvedené žalovaný (veriteľ) nemôže ovplyvniť. Citoval z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. ICoE/328/2013 z 10.12.2013

Z dôvodu predčasných a neúplných skutkových záverov a nesprávneho právneho posúdenia veci navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 87,52.

K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že nesúhlasí s dôvodmi odvolania uvádzanými žalovaným, ktoré sú uvedené v odvolaní s poukazom na § 205 ods.2 písm. a) v spojení s ustanovením § 221 ods.1 písm. h) O. s. p. a podľa § 205 ods.2 písm. c), písm. d) a písm. f) O. s. p.. K dôvodom odvolania uvádzaným v predmetnom odvolaní považuje za potrebné uviesť nasledovné: v predmetnom konaní nedošlo k žiadnemu nesprávnemu zisteniu skutkového stavu veci a ani k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Rozhodnutie súdu považuje za spravodlivé a odôvodnené pre obe strany a vydané v súlade so zákonom. Má za preukázané, že súd sa vypořiadal so skutkovým stavom dostatočne a spravodlivo, na podklade čoho aj vydal predmetné rozhodnutie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje rozsudok súdu za vecne správny a „žalovaný“ tak navrhuje, aby ho odvolací súd ako vecne správny podľa § 219 ods.1 O. s. p. potvrdil, pretože súd vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok vo výroku o odložení vykonateľnosti rozsudku stáleho arbitrážneho súdu z 13.5.2013 do právoplatnosti skončenia konania 5C/183/2014 potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, a dôvody rozsudku sú správne, rozhodnutie je v súlade s § 40 ods.2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Avšak čo sa týka ostatnej časti, v ktorej zrušil rozsudok Stáleho arbitrážneho súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline zistil, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 205 ods.2 písm. a) v spojení s § 221 ods.1 písm. f) O. s. p., lebo účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a tiež, že súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ust. právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, preto podľa § 221 ods.1 písm. h), ods.2 O. s. p. rozsudok v ostatnej časti a vo výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesný postup alebo aj rozhodnutie súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu v O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Keď je rozhodnutie súdu prvého stupňa tak po skutkovej, ako aj právnej stránke nesprávne, pričom použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, v takom prípade je odvolací súd nútený konštatovať, že súd prvého stupňa nepoužil správny právny predpis a ak súčasne nezistil riadne skutkový stav, musí také rozhodnutie iba zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 157 ods.2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z uvedeného ust. vyplýva, že súd prvého stupňa je povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zák. predpísaným spôsobom - podľa jeho názoru - preukázané a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej, skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k tomuto záveru dospel, teda z akých dôkazov - podľa jeho názoru - záver vyplýva, ako tieto dôkazy podľa § 132-§ 135 O. s. p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak šlo o dôkazy protichodné, a prečo nevyhovel všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti

zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a p. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave veci (do tzv. skutkovej vety), ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutkový stav veci (§ 153 ods.1 O. s. p.) a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Posúdením veci po právnej stránke treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len SR) opakovane judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa Čl.46 ods.1 Ústavy SR (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších ústavných zákonov), Čl.36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.; ďalej len Listina) a Čl.6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.; ďalej len Dohovor) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Pre účastníka konania, v ktorom bolo vydané nepreskúmateľné rozhodnutie to znamená odňatie jeho možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje - ak s rozhodnutím nie je spokojný - efektívne využitie jeho procesného práva na napadnutie rozhodnutia súdu odvolaním (§ 201 prvá veta O. s. p.), t. j. aby mohol odvolanie odôvodniť z hľadiska § 205 ods.1,2 O. s. p., lebo ak rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody, resp. obsahuje iba nedostatočné dôvody, v takom prípade účastník konania objektívne nemá ani možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia (postupu súdu) a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

So zreteľom na skutočnosti uvedené v odvolaní musel byť urobený záver, že odôvodnenie rozsudku nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods.2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je rozsudok nepreskúmateľný a v dôsledku toho i nepresvedčivý, a to z dôvodov uvedených v odvolaní, ktoré sú opodstatnené. Súd uviedol, že žalobkyňa musela rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, lebo bola súčasťou obchodných podmienok, ale nekonkretizoval akých, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená ako samostatná zmluva. Jej obsah nijako nevyhodnotil, osobitne sa nezaoberal jej bodmi 2 a 7. Rovnako nepodrobil súdnemu prieskumu ani zmluvou o revolvingovom úvere a to z hľadiska posúdenia neprijateľných podmienok v spojení s § 40 ods.1 písm. j) zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy. Rovnako tak i nesprávnosť právneho posúdenia vyplýva z toho, že súd použil ust. O. z., ktorý v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, t. j. 24.10.2011 (§ 52 ods.1) nebol účinný a nevyhodnotil tvrdenia účastníkov v súlade s § 132-§ 135 O. s. p.. Z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku sa odvolací súd nezaoberal ďalšími uplatnenými odvolacími dôvodmi.

Odvolací súd nemohol vo veci rozhodnúť z dôvodu, žeby porušil zásadu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania (§ 9 ods.1 a § 10 ods.1 O. s. p.), lebo ak by rozhodol, porušil by právo účastníkov konania na spravodlivý proces, keďže by im odoprel právo namietat správnosť jeho právneho názoru.

Podľa Čl.46 (PRÁVO NA SÚDNU A INÚ PRÁVNU OCHRANU) ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov; ďalej len Ústava) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa Čl.48 ods.2 Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa Čl.6 (Právo na spravodlivé súdne konanie) bod 1. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.; ďalej len Dohovor) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v

záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa Čl.46 ods.1 Ústavy, ako aj právo podľa Čl.6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia, pričom obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy.

O. s. p., podľa svojho § 1, upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu jeho povinnosť o veci konať, pričom právo na súdnu ochranu, okrem Čl.46 ods.1 Ústavy, Čl. 36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ust. O. s. p. a obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zák. pripúšťa, vždy prejedнала v dvojinštančnom konaní.

Po vrátení veci súd bude povinný sa vysporiadať s tvrdeniami žalovaného uvedenými v odvolaní, v potrebnom rozsahu doplniť dokazovanie, opätovne vo veci rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné a v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania v súlade s § 224 ods.3 O. s. p..

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.